

Sesijas dokuments

B8-0188/2019

11.3.2019

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts, noslēdzot debates par Padomes un Komisijas paziņojumiem

iesniegts saskaņā ar Reglamenta 123. panta 2. punktu,

par stratēģiju ES siltumnīcefekta gāzu emisiju ilgtermiņa samazināšanai
saskaņā ar Parīzes nolīgumu
(2019/2582(RSP))

**Peter Liese, Jytte Guteland, Nils Torvalds, Bas Eickhout, Lynn Boylan,
Eleonora Evi**

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas vārdā

Eiropas Parlamenta rezolūcija par stratēģiju ES siltumnīcefekta gāzu emisiju ilgtermiņa samazināšanai saskaņā ar Parīzes nolīgumu (2019/2582(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas 2018. gada 28. novembra paziņojumu “Tīru planētu – visiem! Stratēģisks Eiropas ilgtermiņa redzējums par pārticīgu, modernu, konkurētspējīgu un klimatneitrālu ekonomiku” (COM(2018)0773),
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām (UNFCCC) un tai pievienoto Kioto protokolu,
- ņemot vērā Parīzes nolīgumu, Lēmumu 1/CP.21, UNFCCC Pušu konferences 21. sesiju (COP 21) un Pušu konferences 11. sesiju (CMP 11), kas vienlaikus ir Kioto protokola pušu sanāksme un kas notika Parīzē, Francijā no 2015. gada 30. novembra līdz 11. decembrim,
- ņemot vērā UNFCCC Pušu konferences 24. sesiju (COP 24), Kioto protokola pušu 14. sanāksmi (CMP 14), un kā Parīzes nolīguma pušu sanāksmi rīkoto Pušu konferences pirmās sesijas trešo daļu (CMA 1.3) kas notika Katovicē, Polijā no 2018. gada 2. līdz 14. decembrim,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM),
- ņemot vērā 2018. gada 25. oktobra rezolūciju par ANO 2018. gada Klimata pārmaiņu konferenci (COP 24), kas notika Katovicē, Polijā,¹,
- ņemot vērā Eiropadomes 2018. gada 22. marta secinājumus,
- ņemot vērā Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) īpašo ziņojumu „Globālā sasilšana 1,5°C robežās”, piekto novērtējuma ziņojumu (AR5) un kopsavilkuma ziņojumu,
- ņemot vērā ANO Vides programmas ziņojuma par emisiju apjoma atšķirībām devīto izdevumu, kas pieņemts 2018. gada 27. novembrī,
- ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas rezolūcijas priekšlikumu,
- ņemot vērā Reglamenta 123. panta 2. punktu,

A. tā kā Katovices COP24 rezultātā tika pieņemts Katovices noteikumu kopums, kas

¹ Pieņemtie teksti, P8_TA(2018)0430.

sniedz juridisku skaidrību par to, kā īstenot Parīzes nolīgumu,

1. uzsver, ka Eiropas iedzīvotāji jau tagad tiešā veidā saskaras ar klimata pārmaiņu ietekmi; uzsver, ka saskaņā ar Eiropas Vides aģentūras sniegto informāciju laikā no 2010. līdz 2016. gadam vidējie gada zaudējumi, ko Savienībā radījušas ekstremālas laikapstākļu un klimatiskās izpausmes, bija aptuveni 12,8 miljardi EUR un ka, ja netiks veikti turpmāki pasākumi, ar klimatu saistītie zaudējumi ES līdz 2080. gadam varētu sasniegt vismaz 190 miljardus EUR, kas ir līdzvērtīgi 1,8 % no pašreizējā IKP; uzsver, ka saskaņā ar pesimistisko emisiju samazināšanas scenāriju ikgadējās izmaksas, ko rada plūdi ES, līdz 2100. gadam varētu sasniegt 1 triljonu EUR un ka ar laikapstākļiem saistītas katastrofas līdz 2100. gadam varētu skart aptuveni divas trešdaļas Eiropas iedzīvotāju salīdzinājumā ar 5 % pašlaik; turklāt uzsver, ka saskaņā ar Eiropas Vides aģentūras datiem līdz 2030. gadam 50 % apdzīvoto vietu ES smagi cietīs no ūdens trūkuma;
2. atgādina par 2018. gada novembra Eirobarometra konstatēto, ka 93 % Eiropas iedzīvotāju uzskata, ka klimata pārmaiņas ir izraisījuši cilvēku darbība, un 85 % piekrīt, ka cīņa pret klimata pārmaiņām un efektīvāka enerģijas izmantošana Eiropā var radīt ekonomikas izaugsmi un darbvietas; norāda, ka eiropiešiem klimata pārmaiņas ir augstas prioritātes jautājums;
3. uzsver, ka IPCC īpašais globālās sasilšanas ziņojums par 1,5 °C ir visaptverošākais un jaunākais ietekmes mazināšanas paņēmieni zinātniskais novērtējums atbilstīgi Parīzes nolīgumam,
4. uzsver, ka saskaņā ar IPCC 1,5 °C īpašo ziņojumu, kas paredz ierobežot globālo sasilšanu 1,5 °C robežās, tās nepārsniedzot vai pārsniedzot tikai nedaudz, vēlākais līdz 2067. gadam, ir jāpanāk SEG neto nulles līmenis visā pasaulē un līdz 2030. gadam globālās ikgadējās SEG emisijas ir jāsamazina līdz vismaz 27,4 Gt CO₂eq gadā; uzsver, ka, ņemot vērā šos konstatējumus, Savienībai kā pasaules līderim un nolūkā nodrošināt reālu iespēju līdz 2100. gadam noturēt globālās temperatūras pieaugumu zem 1,5 °C ir jācenšas panākt SEG neto emisiju nulles līmeni cik drīz vien iespējams, bet ne vēlāk kā līdz 2050. gadam;
5. pauž bažas par ANO Vides programmas 2018. gada Emisiju neatbilstības ziņojumā konstatēto, ka pašreizējie beznosacījumu nacionāli noteiktie devumi (NND) būtiski pārsniedz Parīzes nolīgumā noteikto temperatūras pieauguma robežu, kas ir krietni zemāka par 2 °C, un ar tiem līdz 2100. gadam temperatūras pieaugums sasniegs 3,2 °C²; uzsver, ka visām UNFCCC Pusēm ir steidzami jāpalielina 2020. gada klimata mērķu vērienīgums;
6. šajā sakarā atzinīgi vērtē Komisijas paziņojuma “Tīru planētu – visiem! Stratēģisks Eiropas ilgtermiņa redzējums par pārticīgu, modernu, konkurētspējīgu un klimatneitrālu ekonomiku” publicēšanu; atbalsta mērķi līdz 2050. gadam panākt SEG neto nulles emisiju līmeni un aicina dalībvalstis rīkoties tāpat nākamajās Eiropas apsriedēs, kas notiks ES īpašajā samītā Sibiu 2019. gada maijā;

² ANO Vides programma, “Emisiju neatbilstības ziņojums 2018”, 10. lpp.

Risinājumi Eiropas gadsimta vidus nulles emisiju stratēģijai

7. norāda, ka ES neto nulles līmeņa stratēģijā ir izklāstīti astoņi Savienības ekonomiskās, tehnoloģiskās un sociālās transformācijas risinājumi, kas nepieciešami, lai sasniegtu Parīzes nolīguma temperatūras ilgtermiņa samazinājuma mērķi; norāda, ka tikai divi no šiem risinājumiem ļautu Savienībai sasniegt SEG nulles emisijas vēlākais līdz 2050. gadam; uzsver, ka tādēļ nepieciešama ātra rīcība un ievērojams darbs visos līmeņos — no vietējā un reģionālā līdz valsts un Eiropas līmenim un nevalstiskā sektora aktoru iesaistīšana; atzīst, ka reģionāli un vietēji noteikti devumi varētu būt svarīgi instrumenti emisiju samazinājuma neatbilstības novēršanā; atgādina par dalībvalstu pienākumu pieņemt valsts ilgtermiņa stratēģijas, kā noteikts Pārvaldības regulā³; tādēļ aicina dalībvalstis nospraust skaidrus īstermiņa un ilgtermiņa mērķus un izstrādāt politikas virzienus, kas atbilst Parīzes nolīguma mērķiem, un sniegt investīciju atbalstu nulles emisiju risinājumiem;
8. uzsver, ka šajā stratēģijā iekļauto risinājumu pirmās kategorijas mērķis ir līdz 2050. gadam samazināt SEG emisijas par tikai aptuveni 80 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni; ar bažām norāda, ka šāds mērķis ir zemāks — ierobežojot globālo sasilšanu 2°C robežās —, un tāpēc tas neatbilst nedz Parīzes nolīguma mērķim noturēt to krietni zem 2 °C, nedz arī tālejošākajam mērķim noturēt to zem 1,5°C;
9. norāda, ka saskaņā ar Komisijas aplēsēm ir sagaidāms, ka ES IKP pieaugs vairāk, ja tiks īstenoti nulles emisiju scenāriji, nevis scenāriji ar mazākiem emisiju samazinājumiem, un abos gadījumos to ietekme ES teritorijā būs nevienmērīga dalībvalstīs pastāvošo atšķirību dēļ, cita starpā arī attiecībā uz IKP uz vienu iedzīvotāju un energoresursu struktūras oglekļa dioksīda emisiju intensitāti; uzskata, ka nerīkošanās būtu pārliecinoši visdārgākais scenārijs un tā rezultātā Eiropā ne tikai ievērojami samazinātos IKP, bet arī vairāk palielinātos ekonomiskā nevienlīdzība starp dalībvalstīm un reģioniem, kā arī pašās dalībvalstīs un reģionos, jo sagaidāms, ka no nerīkošanās sekām dažas valstis un reģioni cietīs vairāk nekā citi;
10. ar bažām norāda, ka ES atkarība no enerģijas importa pašlaik ir aptuveni 55 %; uzsver, ka neto nulles emisiju scenārija gadījumā līdz 2050. gadam tā samazinātos līdz 20 %, kas pozitīvi ietekmētu ES tirdzniecības bilanci un ģeopolitisko stāvokli; norāda, ka fosilā kurināmā importa izmaksu kumulatīvais ietaupījums laikposmā no 2031. līdz 2050. gadam būtu aptuveni 2 līdz 3 triljoni EUR, ko varētu izmantot citām Eiropas iedzīvotāju prioritātēm;
11. uzsver, ka nulles emisiju scenārijā paredzētā gaisa piesārņojuma samazināšana varētu samazināt smalko daļiņu izraisīto priekšlaicīgas nāves gadījumu skaitu par vairāk nekā 40 %; norāda, ka saskaņā ar šādu scenāriju veselībai nodarīto kaitējumu varētu samazināt par aptuveni 200 miljardiem EUR gadā;

³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 11. decembra Regula (ES) 2018/1999 par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.).

12. atzinīgi vērtē to, ka ir iekļauti divi risinājumi, kuru mērķis ir līdz 2050. gadam panākt nulles līmeņa SEG emisijas, un ka Komisijas tos atbalsta, un uzskata, ka šis līdz gadsimta vidum sasniedzamais mērķis ir vienīgais, kas ir saderīgs ar Savienības saistībām saskaņā ar Parīzes nolīgumu; pauž nožēlu par to, ka stratēģijā netika apsvērti nekādi nulles līmeņa SEG emisiju risinājumi līdz 2050. gadam;
13. norāda, ka šie risinājumi mērā ir ar vairāku oglekļa atdalīšanas tehnoloģiju izmantošanu, tostarp, oglekļa uztveršanu un uzglabāšanu (CCS) vai arī oglekļa uztveršanu un izmantošanu (CCU) no gaisa, kas vēl netiek izmantotas plašā mērogā; tomēr uzskata, ka ES nulles līmeņa stratēģijā par prioritāti būtu jānosaka tieša emisiju samazināšana un pasākumi, ko veic, lai saglabātu un uzlabotu ES dabiskos piesaistītājus un uzkrājsistēmas, un ka oglekļa atdalīšanas tehnoloģijas vajadzētu izmantot tikai gadījumos, kad nav pieejamas tiešas emisiju samazināšanas iespējas; uzskata, ka ir vajadzīga tālāka rīcība līdz 2030. gadam, ja Savienība nevēlas paļauties uz oglekļa atdalīšanas tehnoloģijām, kas ietver ievērojamus riskus ekosistēmām, bioloģiskajai daudzveidībai un nodrošinātībai ar pārtiku, kā apstiprināts arī IPCC 1,5 °C ziņojumā;
14. uzsver, ka, kamēr šo tehnoloģiju ieviešanas iespējamība nav pierādīta, jebkāda virzība uz 2050. gada mērķi būtu jābalsta uz galveno pārejas tehnoloģiju komerciālo pieejamību, vienlaikus ņemot vērā dalībvalstu atšķirīgos izejas punktus, atbalstot taisnīgu pāreju reģionos, kas ir visvairāk atkarīgi no oglekļa, un samazinot emisijas visās nozarēs, kas tās rada;

Klimata pārmaiņu un taisnīgas pārejas sociālie aspekti

15. atzinīgi vērtē Komisija novērtējumu, ka nulles līmeņa emisijas ir iespējamās bez darbvieta zaudēšanas, un pozitīvi vērtē detalizēto vērtējumu par energoietilpīgās nozarēs īstenoto pāreju; uzsver konstatējumu, ka, apdomāti rīkojoties un sniedzot pienācīgu atbalstu vismazāk aizsargātajiem reģioniem, nozarēm un iedzīvotājiem, taisnīgai pārejai uz nulles līmeņa SEG emisijām ir potenciāls radīt darbvieta neto pieaugumu Savienībā — nulles emisiju scenārija gadījumā līdz 2050. gadam ekonomikā kopumā nodarbinātība palielināsies par 2,1 miljonu darbvieta salīdzinājumā ar nodarbinātības pieaugumu par 1,3 miljoniem darbvieta, ja tiks īstenots 80 % emisiju samazināšanas scenārijs; tādēļ uzskata, ka Komisijai ES prasmju panorāmas ietvaros būtu jāizstrādā atjaunots prasmju audits, ņemot vērā reģionālos datus par prasmēm, kas vajadzīgas klimata ziņā neitrālai Eiropai, lai atbalstītu visneaizsargātākos reģionus, nozares un cilvēkus, tiem pārkvalificējoties uz nākotnē nodrošinātām augstas kvalitātes darbvieta šajos reģionos;
16. uzsver, ka pārejai jābūt taisnīgai visiem sabiedrības slāņiem; norāda, ka tam ir nepieciešama izpratne par taisnīgu pāreju, kas ietver negatīvu un pozitīvu ietekmi, kura saistīta ar paātrinātām klimata darbībām, piemēram, darbvieta zaudēšanu un jaunām darba iespējām, kā arī ietekmi, ko rada klimata pasākumu novilcināšana;
17. uzsver daudzos papildu ieguvumus, ko sabiedrības veselībai radīs klimatneitrāla sabiedrība gan saistībā ar veselības aprūpes izmaksu ietaupījumiem, gan saistībā ar mazāku slogu apdrošināšanas un sabiedrības veselības sistēmām, kā arī uz Eiropas iedzīvotāju vispārējo labklājību, pateicoties lielākai bioloģiskajai daudzveidībai, gaisa piesārņojuma samazināšanai un zemākai pakļautībai piesārņotāju iedarbībai;

18. uzskata, ka Eiropas pārejai klimata jomā ir jābūt ekoloģiski, ekonomiski un sociāli ilgtspējīgai; uzsver, ka, lai nodrošinātu visu iedzīvotāju politisko atbalstu, ir svarīgi ņemt vērā to, kā tiek sadalīti ar klimatu un dekarbonizācijas politiku saistītie ieguvumi, jo īpaši to, kā šos ieguvumus izjutīs cilvēki ar zemiem ienākumiem; tādēļ uzskata, ka sociālā ietekme būtu pilnībā jāņem vērā visās ES un valstu klimata politikas jomās, lai Eiropā nodrošinātu sociālu un ekoloģisku pārveidi; šajā sakarā uzsver, ka īpaši pielāgotas un pietiekami finansētas stratēģijas visos līmeņos būs jāizstrādā, pamatojoties uz iekļaujošu procesu un ciešā sadarbībā ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, arodbiedrībām, izglītības iestādēm, pilsoniskās sabiedrības organizācijām un privāto sektoru, lai nodrošinātu visiem Eiropas iedzīvotājiem taisnīgas un vienlīdzīgas iespējas šajā pārejas posmā;
19. atgādina, ka aptuveni 50–125 miljoni Eiropas iedzīvotāju pašlaik ir pakļauti enerģētiskās nabadzības riskam⁴; uzsver, ka enerģētiskā pāreja var nesamērīgi ietekmēt cilvēkus ar zemiem ienākumiem un vēl vairāk palielināt enerģētisko nabadzību; atzīst, ka enerģētiskās politikā jāiekļauj sociālā dimensija un jānodrošina, ka neviens netiek atstāts novārtā; aicina dalībvalstis veikt tālredzīgus pasākumus, lai nodrošinātu taisnīgu enerģētisko pāreju un enerģijas pieejamību visiem ES iedzīvotājiem;
20. uzskata, ka jauniešiem ir arvien lielāka sociālā un vides izpratne, un tas var pārveidot mūsu sabiedrību par tādu, kas ir noturīga pret klimata pārmaiņām, un uzsver, ka jauniešu izglītošana ir viens no efektīvākajiem līdzekļiem cīņā pret klimata pārmaiņām; uzsver, ka jaunieši ir aktīvi jāiesaista starptautisko, starpkultūru un paaudžu attiecību veidošanā, kas ir pamatā kultūras pārmaiņām un atbalstīs globālos centienus panākt ilgtspējīgāku nākotni;
21. atzinīgi vērtē to, ka cilvēki visā Eiropā kļūst arvien aktīvāki un iet demonstrācijās, iestājoties par taisnīgumu klimata jomā, īpaši izceļamas ir skolēnu demonstrācijas; atzinīgi vērtē šo aktīvistu prasības izvirzīt vērienīgākus mērķus un uzskata, ka valstu, reģionālajām un vietējām valdībām, kā arī ES būtu jāņem vērā šie aicinājumi;
22. norāda, ka eiropiešu iesaistīšana ir būtiski svarīga, lai vēlākais līdz 2050. gadam SEG emisijas Eiropā būtu nulles līmenī; mudina visus valsts, reģionālās un vietējās pārvaldes līmeņus ieviest konkrētus pasākumus, lai stimulētu un veicinātu iedzīvotāju līdzdalību pārejā uz dekarbonizētu sabiedrību;

Starpposma mērķi

23. atzīst, ka desmitgadei no 2020. līdz 2030. gadam būs izšķiroša nozīme, lai ES līdz 2050. gadam sasniegtu nulles līmeņa emisijas; aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt spēcīgu vidēja termiņa mērķi 2030. gadam, jo tas ir nepieciešams, lai nodrošinātu pietiekamu investīciju stabilitāti tirgū un pilnībā izmantotu tehnoloģisko inovāciju potenciālu, kā arī palielinātu iespējas Eiropas uzņēmumiem kļūt par pasaules mēroga tirgus līderiem mazem emisiju ražošanā;
24. uzsver — lai 2050. gadā sasniegtu nulles līmeņa SEG emisijas visrentablākajā veidā, būs jāpalielina 2030. gada mērķi un tie būs jāpielāgo 2050. gada nulles emisiju

⁴ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/563472/IPOL_STU\(2015\)563472_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/563472/IPOL_STU(2015)563472_EN.pdf)

scenārijiem; uzskata, ka ir ārkārtīgi svarīgi, lai Savienība ne vēlāk kā ANO Klimata samītā, kas notiks 2019. gada septembrī Ņujorkā, paustu skaidru nostāju, ka tā ir gatava pārskatīt savu ieguldījumu Parīzes nolīguma mērķu sasniegšanā;

25. atbalsta ierosinājumu atjaunināt Savienības NND, nosakot, ka līdz 2030. gadam visas ekonomikas mērogā ir jāpanāk iekšzemes SEG emisijas apjoma samazināšanās par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni; tādēļ aicina ES vadītājus atbalstīt Savienības NND mērķu vērienīguma attiecīgu palielināšanu īpašajā ES samītā Sibiu 2019. gada maijā saistībā ar gaidāmo ANO klimata samitu 2019. gada septembrī;
26. norāda, ka emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (ETS) reforma ir ietekmējusi ES emisijas kvotu cenas un ka ir atjaunojusies uzticība šai sistēmai;
27. tādēļ uzskata, ka Komisijai vēlākais 2022.–2024. gada pārskatos par 2030. gada klimata tiesību aktu kopumu un citiem attiecīgajiem tiesību aktiem ir jānāk klajā ar vēl vērienīgākiem tiesību aktu priekšlikumiem saskaņā ar atjaunināto NND un neto nulles līmeņa emisiju mērķrādītāju; uzskata, ka nepietiekami 2030. gada mērķi ierobežotu turpmākās iespējas un, iespējams, arī dažu rentablu dekarbonizācijas iespēju pieejamību; uzskata, ka šie pārskati ir svarīgs atskaites punkts ES saistību izpildei klimata jomā;
28. uzskata — lai vēl vairāk nodrošinātu lielāku stabilitāti tirgiem, ES būs lietderīgi noteikt arī emisiju samazināšanas starpposma mērķi 2040. gadam, kas var sniegt papildu stabilitāti un nodrošināt, ka tiek sasniegts 2050. gada ilgtermiņa mērķis;
29. uzskata par nepieciešamu regulāri pārskatīt ES neto nulles emisiju stratēģiju; uzskata, ka šāda pārskatīšana būtu jāveic, ņemot vērā rezultātus, ko dos reizi piecos gados veicamā globālā izsvēršana, kas paredzēta Parīzes nolīgumā, un ņemot vērā tehnoloģiju un sabiedrības attīstību, kā arī nevalstisko dalībnieku un Eiropas Parlamenta ieguldījumu;

Nozaru ieguldījums

30. uzsver, ka visās ekonomikas nozarēs emisijas būs jāsamazina gandrīz līdz nullei, un visām nozarēm būtu jāpiedalās kopīgajos centienos samazināt emisijas; tādēļ aicina Komisiju izstrādāt risinājumus, kā panākt klimatneitralitāti visās nozarēs; uzsver, cik svarīgs šajā ziņā ir princips „piesārņotājs maksā”;
31. uzsver, ka ir svarīgi pieņemt integrētu starpnozaru pieeju, lai veicinātu dekarbonizācijas centienus visā enerģētikas sistēmā un citās saistītās nozarēs un gūtu labumu no palielinātas efektivitātes; atzīst, ka energosistēmas integrācija var nodrošināt lielāku elastību, uzlabot sistēmas efektivitāti, plašāku atjaunojamo energoresursu enerģijas izmantošanu visos enerģijas nesējos un galu galā arī rentablu enerģētikas pārkārtošanu;
32. uzsver energoietilpīgo nozaru nozīmi ES ilgtermiņa SEG emisiju samazinājumu sasniegšanā; uzskata — lai saglabātu ES vadošo lomu rūpniecībā un rūpniecisko ražošanu ES ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni, saglabājot Eiropas rūpniecības nozaru konkurētspēju un novēršot oglekļa un investīciju pārvirzes risku, ir nepieciešami pārdomāti un mērķtiecīgi politikas satvari; aicina Komisiju nākt klajā ar jaunu un integrētu ES rūpniecības klimata stratēģiju energoietilpīgām nozarēm, lai atbalstītu

smagās rūpniecības pāreju uz konkurētspējīgu bezemisiju ražošanu;

33. aicina Komisiju izstrādāt rūpniecības stratēģiju ar pasākumiem, kas ļauj Eiropas rūpniecībai globālā mērogā konkurēt vienlīdzīgos konkurences apstākļos; uzskata, ka Komisijai šīs politikas ietvaros būtu jāizvērtē papildu pasākumu efektivitāte un saderība ar Pasaules Tirdzniecības organizācijas noteikumiem, lai aizsargātu nozares, kuras pakļautas oglekļa emisiju pārvirzes riskam attiecībā uz tādu produktu importu, kas aizstātu, pielāgotu vai papildinātu jebkādas pašreizējos oglekļa emisiju pārvirzes pasākumus;
34. uzsver, ka, kļūstot par daļu no pirmās lielās ekonomikas, kuras mērķis ir nodrošināt klimatneitralitāti, Eiropas uzņēmumi varētu gūt “iniciatora” priekšrocības starptautiskajos tirgos un kļūt par pasaules līderiem ilgtspējīgā un resursefektīvā ražošanā; uzsver, ka novēlota vai nepietiekama rīcība, lai sasniegtu neto nulles līmeņa SEG emisijas vēlākais līdz 2050. gadam, radīs ekoloģiski, ekonomiski un sociāli nepamatotas izmaksas un būtiski kavēs Eiropas rūpniecības nozares konkurētspēju nākotnē;
35. norāda, ka vairāki jaunietekmes tirgi sāk ieņemt svarīgu vietu globālā tirgus vajadzību apmierināšanā, pārejot uz neto nulles emisiju ekonomiku, piemēram, attiecībā uz bezemisiju transportu un atjaunojamo energoresursu enerģiju; uzsver, ka ES ir jā saglabā savas ekonomikas vadošā loma videi draudzīgu inovāciju jomā un saistībā ar investīcijām videi nekaitīgās tehnoloģijās;
36. norāda, ka Komisijas 2018. gada ziņojumā par enerģijas cenām un izmaksām Eiropā uzsvērts, ka ES pastāvīgi ir ļoti pakļauta svārstīgām un pieaugošām fosilā kurināmā cenām un ka paredzams, ka elektroenerģijas ražošanas izmaksas nākotnē palielināsies elektroenerģijai, kuras ražošanā izmanto fosilo kurināmo, bet cenas kritīsies atjaunojamajiem energoresursiem; uzsver, ka ES enerģijas importa izmaksas 2017. gadā palielinājās par 26 %, sasniedzot 266 miljardus EUR, galvenokārt naftas cenu pieauguma dēļ; norāda, ka ziņojumā lēsts, ka naftas cenu pieaugumam ir bijusi negatīva ietekme uz ES izaugsmi (-0,4 % no IKP 2017. gadā) un inflāciju (+ 0,6);
37. uzsver, cik liela nozīme ir inovācijai plašā tehnoloģiju klāstā ar mērķi panākt ekonomikas dekarbonizāciju, piemēram, bezemisiju transportam, aprites ekonomikai un bioekonomikai, un atbalsta šādu inovāciju;
38. atgādina, ka 71 % no visas enerģijas izmanto tikai telpu apsildei; piekrīt Komisijai, ka energoefektīvas mājas klimata ziņā neitrālajā ES kļūs par normu un nodrošinās labāku veselību un komfortu visiem eiropiešiem;
39. aicina saskaņot oglekļa un enerģijas cenu noteikšanu ES, atbalstot pāreju uz nulles līmeņa emisiju ekonomiku, jo īpaši nozarēs, uz kurām neattiecas ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēma (ETS);
40. uzsver atjaunojamo energoresursu centrālo lomu pārejā uz nulles līmeņa SEG emisiju ekonomiku, jo pašlaik enerģētikas nozare ir atbildīga par 75 % no SEG emisijām;
41. uzskata, ka tehnoloģiju attīstība un risinājumi, energoefektivitāte gan piedāvājuma, gan pieprasījuma ziņā, ilgtspējīga atjaunojamā enerģija transporta, ēku, siltumapgādes un

aukstumapgādes un enerģētikas nozarē, kā arī aprites ekonomikas principi būs svarīgi SEG emisiju samazināšanā; šajā sakarā uzsver, cik svarīgas ir ar tehnoloģijām saistītas stratēģijas;

42. uzsver, ka rūpnieciskā procesa radīto emisiju problēma ir jārisina daudz plašākā mērogā; norāda, ka saskaņā ar IPCC 1,5 °C īpašo ziņojumu 2050. gadā CO₂ emisijām rūpniecības sektorā jābūt par 65–90 % zemākām un ka šādu samazinājumu iespējams panākt tikai ar jauno un esošo tehnoloģiju kombināciju, ietverot arī CCU un CCS;
43. aicina izveidot energosistēmu ar augstu energoefektivitāti, kas balstās uz atjaunojamiem energoresursiem; prasa Komisijai un dalībvalstīm veikt visus nepieciešamos pasākumus šajā jomā, jo šī nozare ietekmēs pārējās ekonomikas nozares; uzsver, ka visi risinājumi ir paredz, ka vēlākais līdz 2050. gadam enerģētikas nozarei jābūt pilnībā dekorbonizētai, krasi jāsamazina fosilā kurināmā izmantošana un būtiski jāpalielina atjaunojamās enerģijas daļa;
44. uzsver energoefektivitātes sniegto ieguvumu apgādes drošības, ekonomikas konkurētspējas, vides aizsardzības, enerģijas rēķinu samazināšanas un mājokļu kvalitātes uzlabošanas jomā; apstiprina energoefektivitātes svarīgo lomu uzņēmējdarbības iespēju un nodarbinātības radīšanā, kā arī tās sniegtos vispārējos un reģionālos ieguvumus; šajā sakarā atgādina, ka saskaņā ar Pārvaldības regulu ir ieviests princips “energoefektivitāte pirmajā vietā”, ka tā piemērošana būtu pilnībā jāizmanto visā enerģētikas ķēdē un ka tas ir pamats jebkurai virzībai uz 2050. gada neto nulles emisiju mērķi;
45. atzīst lomu, kas IPCC 1,5 °C īpašajā ziņojumā iekļautajos 1,5 °C scenārijos piešķirta oglekļa dioksīda uztveršanai un uzglabāšanai (CCS); uzsver, ka ES šajā jomā ir jāizvirza vērienīgāki mērķi; turklāt norāda uz mērķiem, ko dalībvalstis noteikušas saskaņā ar stratēģisko energotehnoloģiju (SET) plānu, lai 2020. gados Eiropas enerģētikas un rūpniecības nozarē īstenotu komerciāla mēroga CCS; uzskata, ka rūpnieciskajos procesos arvien plašāk ir jāizmanto videi droša CCU un CCS, tādējādi panākot emisiju neto samazinājumu ar emisijas novēršanu vai CO₂ pastāvīgas uzglabāšanas palīdzību; ar bažām norāda, ka daudzas CCU tehnoloģijas patlaban nenodrošina pastāvīgu emisiju samazinājumu; tādēļ aicina Komisiju izstrādāt tehniskos kritērijus, kas nodrošinātu atbalstu tikai tām tehnoloģijām, kuras sniedz pārbaudāmus rezultātus;
46. uzsver, ka Ekodizaina direktīva⁵ ir sniegusi būtisku ieguldījumu ES klimata mērķu sasniegšanā, ik gadu samazinot SEG emisijas par 320 miljoniem tonnu CO₂ ekvivalenta, un ka tiek lēsts, ka līdz 2020. gadam šīs direktīvas darbības rezultātā ES patērētāji kopumā varētu ietaupīt līdz 112 miljardiem EUR, vai ik gadu aptuveni 490 EUR gadā katrā mājsaimniecībā; prasa noteikt papildināt produktu loku, uz kuriem attiecas Ekodizaina direktīva, ietverot šīs direktīvas darbības jomā arī planšetdatorus un viedtālruņus, un atjaunināt pašreizējos standartus, lai atspoguļotu tehnoloģiju attīstību;
47. norāda, ka būvniecības, rūpniecības un transporta nozares elektrifikācijai būs liela

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Direktīva 2009/125/EK, ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības ar enerģiju saistītiem ražojumiem (OV L 285, 31.10.2009., 10. lpp.).

nozīme šo nozaru emisiju samazināšanā, un tam būs nepieciešamas ārkārtīgi lielas elektroenerģijas piegādes; šajā sakarā uzsver tādu rīcībpolitikas virzienu nozīmi, kas enerģētikas nozarei dod iespēju nodrošināt pietiekamu, uzticamu un konkurētspējīgu, oglekļa emisiju ziņā neitrālu elektroenerģiju par konkurētspējīgu cenu; mudina Komisiju apvienot visas ieinteresētās personas, lai varētu īstenot šo pāreju;

48. uzsver, ka bez kavēšanās ir jāīsteno enerģētikas savienības un tīras enerģijas pakete un jānodrošina turpmāka Eiropas enerģijas tirgus integrācija, lai visefektīvākajā veidā samazinātu enerģētikas nozares dekarbonizāciju, veicinātu investīcijas, tur, kur visvairāk iespējams sekmēt atjaunojamās enerģijas ražošanu, un stimulētu iedzīvotāju aktīvu līdzdalību nolūkā paātrināt enerģētikas pārkārtošanu virzībā uz oglekļa emisiju ziņā neitrālu un ilgtspējīgu ekonomiku, vienlaikus samazinot enerģētisko nabadzību; uzskata, ka ir svarīgi paaugstināt dalībvalstu savstarpējās savienojamības līmeni un veicināt vairāk pārrobežu atbalsta shēmu;
49. norāda, ka šī stratēģija apstiprina, ka transporta nozarē joprojām pieaug SEG emisijas un ka ar īstenoto politiku nepietiks, lai transporta nozari dekarbonizētu līdz 2050. gadam; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt pāreju no gaisa uz dzelzceļa transportu un uz sabiedrisko transportu un dalīto mobilitāti; norāda, ka autotransports rada aptuveni vienu piektdaļu no ES kopējām oglekļa dioksīda emisijām; tādēļ aicina dalībvalstis un Komisiju veikt izšķirošus pasākumus, lai visās dalībvalstīs patērētājiem būtu pieejami nulles un mazemisiju transportlīdzekļi, vienlaikus izvairoties no vecu, ļoti piesārņojošu transportlīdzekļu izmantošanas pieauguma dalībvalstīs ar zemiem ienākumiem; uzsver arī viedo tehnoloģiju, piemēram, viedās uzlādes infrastruktūras, nozīmi, sinerģiju veidošanā starp transporta elektrifikāciju un atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanu;
50. uzsver, ka, lai panāktu visas ES ekonomikas neitralitāti klimata ietekmes ziņā, savs ieguldījums jāsniedz visām nozarēm, tostarp starptautiskajai aviācijai un kuģniecībai; norāda, ka Komisijas veiktā analīze liecina, ka pašreizējie starptautiskie mērķi un pasākumi, kurus attiecīgi noteikusi Starptautiskā Jūrniecības organizācija un Starptautiskā Civilās aviācijas organizācija, pat ja tie tiks pilnībā īstenoti, nerada nepieciešamo emisiju samazinājumu, un ka ir nepieciešama būtiska turpmākā rīcība, kas atbilst visu ekonomikas jomu noteiktajam mērķim — neto nulles līmeņa emisijām; uzsver, ka šajās nozarēs ir nepieciešamas investīcijas bezemisiju un mazoglekļa tehnoloģijās un degvielās; aicina Komisiju ieviest praksē principu „piesārņotājs maksā” šajās nozarēs, sevišķi attiecībā uz aviācijas degvielas aplikšanu ar nodokli un aviācijas biļešu cenām; atgādina, ka atbilstoši aplēsēm līdz 2050. gadam SEG emisijas starptautiskās kuģniecības nozarē pieaugs par 250 %; atzinīgi vērtē to, ka starptautiskā kuģniecības nozare pati sev ir noteikusi absolūtu SEG emisiju samazināšanas mērķi; ar bažām norāda uz progresa trūkumu šā mērķa iekļaušanā īstermiņa un vidēja termiņa pasākumos un citās konkrētās darbībās;
51. aicina Komisiju pēc iespējas drīzāk ierosināt Eiropas dzelzceļa programmu, tostarp satvaru, kas ļautu likvidēt šķēršļus ātrai savstarpēji izmantojama ātrgaitas dzelzceļa tīkla ieviešanai ES un mobilizēt investīcijas ātrgaitas dzelzceļa savienojumu veidošanai;
52. norāda, ka aptuveni 60 % no pasaules metāna emisijām rada tādi avoti kā lauksaimniecība, atkritumu poligoni un notekūdeņi, kā arī fosilā kurināmā ražošana un transportēšana pa cauruļvadiem; atgādina, ka metāns ir spēcīga siltumnīcefekta gāze,

kas 100 gadu laikā potenciāli var izraisīt 28 reizes lielāku sasilšanu nekā CO₂⁶, un ka metāna emisiju samazināšanai var būt svarīga loma piezemes ozona koncentrācijas un negatīvās ietekmes uz gaisa kvalitāti un cilvēka veselību samazināšanā; atzinīgi vērtē Komisijas nodomu samazināt metāna emisijas attiecīgajās nozarēs, kas varētu vēl vairāk samazināt ozona koncentrāciju ES, un nodomu veicināt metāna emisiju samazināšanu starptautiskā mērogā;

53. norāda, ka ES ēku sektors pašlaik veido 40 % no Eiropas enerģijas galapatēriņa un 36 % no tās CO₂ emisijām⁷; aicina atraisīt šīs nozares enerģijas taupīšanas un oglekļa dioksīda pēdas samazināšanas potenciālu saskaņā ar Ēku energoefektivitātes direktīvā⁸ noteikto mērķi līdz 2050. gadam izveidot augsti efektīvu un dekarbonizētu ēku fondu; uzsver, ka ēku energopatēriņa efektivitātes uzlabošanai ir ievērojams potenciāls vēl vairāk samazināt Eiropas SEG emisijas; turklāt uzskata, ka mērķa par zema energopatēriņa ēkām, kas pilnībā nodrošinātas ar atjaunojamo enerģiju, sasniegšana ir nepieciešamais priekšnoteikums, lai izpildītu Parīzes nolīgumu un ES programmu izausmei, vietējām darbvietām un iedzīvotāju dzīves apstākļu uzlabošanai visā Eiropā;
54. atkārtoti aicina Komisiju pēc iespējas drīz izpētīt politikas iespējas ātri risināt metāna emisiju jautājumu kā daļu no Savienības stratēģiskā plāna metāna emisijām un šajā nolūkā iesniegt Eiropas Parlamentam un Padomei tiesību aktu priekšlikumus; uzsver, ka 2050. gadā galvenokārt metāna un slāpekļa oksīda emisiju dēļ lauksaimniecība kļūs par vienu no galvenajiem atlikušajiem ES SEG emisiju avotiem; uzsver lauksaimniecības nozares potenciālu risināt klimata pārmaiņu radītās problēmas, piemēram, ieviešot ekoloģiskas un tehnoloģiskas inovācijas, kā arī nodrošinot oglekļa uzglabāšanu augsnē;
55. uzsver energoietilpīgo nozaru kā pārejas procesa dalībnieku un veicinātāju lomu; aicina Komisiju izstrādāt ES industriālās pārveides sistēmu, lai piesaistītu investīcijas tehnoloģijām ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni un šādu produktu izstrādei un veicinātu nepieciešamos industriālos revolucionāru tehnoloģiju izmēģinājuma projektus komerciālā mērogā;
56. aicina kopējo lauksaimniecības politiku (KLP) veidot tādu, kas sniedz ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā atbildīgi pārejai uz klimata ziņā neitrālu ekonomiku; aicina Komisiju nodrošināt, ka lauksaimniecības rīcībpolitikas virzieni, īpaši ES un valstu fondi, atbilst Parīzes nolīguma mērķiem un uzdevumiem;
57. uzsver, ka klimata mērķi ir jāiekļauj visās ES politikas jomās, tostarp tirdzniecības politikā; mudina Komisiju nodrošināt, ka visi ES parakstītie tirdzniecības nolīgumi ir pilnībā saderīgi ar Parīzes nolīgumu, jo tas ne tikai uzlabotu globālo rīcību klimata pārmaiņu jomā, bet arī nodrošinātu līdzvērtīgus konkurences apstākļus attiecīgajām nozarēm;

⁶ Van Dingenen, R., Crippa, M., Maenhout, G., Guizzardi, D., Dentener, F., Global trends of methane emissions and their impacts on ozone concentrations, EUR 29394 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2018, ISBN 978-92-79-96550-0, doi:10.2760/820175, JRC113210.

⁷ <https://ec.europa.eu/energy/en/topics/energy-efficiency/buildings>

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 30. maija Direktīva (ES) 2018/844, ar ko groza Direktīvu 2010/31/ES par ēku energoefektivitāti un Direktīvu 2012/27/ES par energoefektivitāti (OV L 156, 19.6.2018., 75. lpp.).

58. uzsver, ka ES būtu jāizceļ reģionu, pilsētu un mazpilsētu loma un centieni; aicina Komisiju balstīties uz darbu, ko dara ES Pilsētas mēru pakts, kas pārstāv 200 miljonus Eiropas iedzīvotāju, un ļaut viņiem kļūt par pārejas procesa katalizatoru;
59. pauž nožēlu par to, ka Komisijas stratēģijā nav izmantota iespēja pastiprināt ES rīcību attiecībā uz fluorētajām SEG; uzsver, ka nelikumīgas fluorogļūdeņražu (HFC) tirdzniecības novēršana, pieņemot HFC licencēšanas sistēmu, HFC izmantošanas aizliegums nozarēs, kurās tie vairs nav vajadzīgi, HFC kvotu piešķiršana, izmantojot izsoles sistēmu, un pilnīga F-gāzu regulas īstenošana⁹, aizliedzot visus nevajadzīgos SF₆ izmantošanas veidus, ir skaidras iespējas palīdzēt ES sasniegt Parīzes nolīguma mērķus;

Mežu klimata potenciāla maksimāla palielināšana ilgtspējīgas bioekonomikas kontekstā

60. atbalsta aktīvu un ilgtspējīgu mežu apsaimniekošanu valstu līmenī, kā arī konkrētus paņēmienus, lai stimulētu efektīvu un ilgspejīgu ES bioekonomiku, ņemot vērā mežu būtisko potenciālu palīdzēt stiprināt Eiropas centienus klimata jomā (izmantojot piesaisti, uzglabāšanu un aizstāšanas ietekmi) un līdz 2050. gadam sasniegt nulles emisiju mērķi; atzīst, ka ir jāpielāgojas klimata pārmaiņām un līdz 2020. gadam jāaptur bioloģiskās daudzveidības izzušana un ekosistēmu pakalpojumu degradācija ES; uzsver nepieciešamību izstrādāt uz pierādījumiem balstītu politiku, kas palīdzētu īstenot un finansēt ES bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas pasākumus;
61. uzsver nepieciešamību padarīt mežu ilgtspējīgu apsaimniekošanu komerciāli konkurētspējīgāku un atbalstīt praktiskus pasākumus, kuriem ir ievērojama uzglabāšanas un piesaistes ietekme, piemēram, koksnes izmantošanu kā materiālu būvniecībā gan pilsētās, gan lauku apvidos, aizstājot fosilo kurināmo ar koksnes produktiem un veicinot labāku ūdens saglabāšanu;
62. iesaka lielu uzmanību veltīt agromežsaimniecībai un tam, ka ļoti reālus ieguvumus (ekoloģijā un bioloģiskajā daudzveidībā) ir iespējams gūt, aktīvi izmantotā lauksaimniecības zemē ļaujot augt arī kokiem un dažādiem augiem;
63. atzīst apmežošanas pozitīvo, bet tomēr ierobežoto potenciālu Eiropā; tādēļ uzskata, ka apmežošanas iniciatīvas ir jāpapildina ar konkrētām iniciatīvām un stimuliem, kuru mērķis ir uzlabot piesaistes potenciālu, vienlaikus nodrošinot un uzlabojot esošo meža zemju veselību, lai tādējādi nodrošinātu ieguvumus gan klimata, gan ilgtspējīgas bioekonomikas un bioloģiskās daudzveidības jomā; tādēļ atbalsta pamestas un mazproduktīvas lauksaimniecības zemes apmežošanu, agromežsaimniecību un mežu teritoriju pārveides par citiem zemes izmantojumiem ierobežošanu;
64. norāda, ka ES rīcība un politika ietekmē arī dabiskos piesaistītājus, zemi un mežus ārpus Eiropas un ka ES neto emisiju nulles līmeņa stratēģijai būtu jānodrošina, ka ES rīcībai nav kaitīgas ietekmes uz klimatu trešās valstīs; šajā sakarā aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt stingrus starptautiskus noteikumus, kas atbilst Parīzes noteikumu kopumam, īpaši Parīzes nolīguma 6. pantam, lai novērstu nepilnības tādu apmežošanas pasākumu uzskaitē un divkāršā uzskaitē, kas varētu mazināt pasaules mēroga centienus

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 16. aprīļa Regula (ES) Nr. 517/2014 par fluorētām siltumnīcefekta gāzēm un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 842/2006 (OV L 150, 20.5.2014., 195. lpp.).

klimata jomā;

65. uzskata, ka ilgtermiņa stratēģijā pienācīga uzmanība nav pievērsta primārajām ražošanas nozarēm un ka mežsaimniecības un lauksaimniecības nozares un tajās iesaistītie cilvēki saskaras ar nesamērīgi lielāku klimata pārmaiņu negatīvas ietekmes risku; iesaka stratēģijā skaidri norādīt, kādā virzienā šīm nozarēm jāattīstās, lai palielinātu to noturību, uzlabotu risku novēršanu un uzturētu ekosistēmas un ekosistēmu pakalpojumus, no kuriem ir atkarīga ekonomika;
66. uzsver, ka ir nepieciešams maksimāli aizsargāt un atjaunot mežu platības un mitrājus kā dabiskus oglekļa piesaistītājus;
67. uzsver, ka augsnē ir vairāk oglekļa nekā biosfērā un atmosfērā kopā; tāpēc uzsver, ka ir svarīgi apturēt augsnes degradāciju ES un nodrošināt kopēju ES rīcību, lai saglabātu un uzlabotu augsnes kvalitāti un tās spēju uzglabāt oglekli;
68. uzsver, ka no kopējā tehniskā potenciāla, ko ES izmanto lauksaimniecības zemes oglekļa piesaistīšanas uzlabošanai, ir vislielākais potenciāls¹⁰;
69. uzsver, cik liela nozīme ir ilgmūžīgiem nocirstas koksnes produktiem un to lomai zemes izmantojuma, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības (LULUCF) nozarē līdz 2030. gadam; uzsver, ka nākotnes satvarā būtu jāņem vērā ne tikai apsaimniekota meža un apmežotas zemes, bet arī šo produktu, tostarp no lauksaimniecības zemēm iegūtu šādu produktu, ieguldījums;
70. uzsver, ka ir svarīgi racionalizēt lauksaimniecības modeļus, kas atbalsta lauksaimniecības sistēmas, kuras ir noturīgas pret ekstremāliem laikapstākļiem un kaitēkļu invāzijām un veicina labāku oglekļa piesaisti augsnē, ūdens saglabāšanu un agrobioloģisko daudzveidību;

Finansēšana un pētniecība

71. prasa ātri ieviest ES ETS inovācijas fondu un pirmo uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus izsludināt 2019. gadā, lai veicinātu investīcijas revolucionāru mazoglekļa rūpniecisko tehnoloģiju demonstrēšanā plašā nozaru kontekstā, ne tikai elektroenerģijas ražošanā, bet arī centralizētās siltumapgādes un rūpnieciskajos procesos; prasa daudzgadu finanšu shēmu (DFS) 2021. — 2027. gadam un tās programmas pilnībā saskaņot ar Parīzes nolīgumu;
72. uzskata, ka, lai Savienība vēlākais līdz 2050. gadam sasniegtu nulles līmeņa emisijas, ir jāmobilizē būtiskas privātās investīcijas; uzskata, ka tam būs nepieciešama ilgtermiņa plānošana un tiesiskā regulējuma stabilitāte un paredzamība ieguldītājiem, kā arī attiecīgi jāņem vērā ES noteikumi nākotnē; tādēļ uzsver, ka par prioritāti būtu jānosaka 2018. gada martā pieņemtā ilgtspējīga finanšu rīcības plāna īstenošana, tostarp banku kapitāla prasību kalibrēšana un piesardzīga attieksme pret augsta oglekļa satura aktīviem, piesardzības noteikumi apdrošināšanas sabiedrībām un institucionālo

¹⁰Joris Aertsens, Leo De Nocker, Anne Gobin, 2011: Valuing the carbon sequestration potential for European agriculture.

investoru un aktīvu pārvaldītāju pienākumu atjaunināšana;

73. uzskata, ka 2021.–2027. gada DFS pirms pieņemšanas būtu jāizvērtē, ņemot vērā mērķi līdz 2050. gadam sasniegt klimata ziņā neitrālu ekonomiku, un ka ir jāizveido standarta tests, lai nodrošinātu, ka ES budžetā paredzētie izdevumi ir atbilstīgi attiecībā uz klimata aspektu;
74. norāda, ka ES meža stratēģijā KLP lauku attīstības politika ir atzīta par galveno ES mežu aizsardzības un ilgtspējīgas apsaimniekošanas atbalsta avotu un ka bioekonomikas stratēģijā ir uzsvērtā KLP loma bioekonomikas atbalstīšanā gan finansiāli, gan izejvielu nodrošināšanas ziņā;
75. pauž nožēlu par to, ka fosilā kurināmā subsīdijas joprojām palielinās un sasniedz aptuveni 55 miljardus EUR gadā; uzskata, ka ES un dalībvalstīm¹¹ ir nekavējoties jāatsakās no visām Eiropas un valstu subsīdijām fosilajam kurināmajam;
76. uzsver, ka ir svarīgi izveidot taisnīgas pārejas fondu, jo īpaši reģioniem, ko visvairāk skārusi dekarbonizācija, piemēram, ogļu ieguves reģioniem, to apvienojot ar vispārējās uzmanības pievēršanu pašreizējā klimata politikas finansējuma sociālajai ietekmei; šajā sakarā uzsver, ka ilgtermiņa stratēģijai ir vajadzīgs plašs sabiedrības atbalsts, ņemot vērā pārmaiņas, kas nepieciešamas dažās nozarēs;
77. uzsver, ka klimata racionalizācija ir pilnībā jāintegrē pētniecības un inovācijas saturā un klimatam jākļūst par vienu no principiem, pēc kuriem piešķir ES finansējumu pētījumiem visos pētniecības cikla posmos;

Patērētāju loma un aprites ekonomikas nozīme

78. uzsver paradumu maiņas būtisko ietekmi, lai panāktu SEG emisiju samazinājumu, tostarp visā pārtikas ražošanas sistēmā, transporta nozarē, bet jo īpaši aviācijas nozarē; aicina Komisiju pēc iespējas drīzāk izpētīt politikas iespējas veicināt paradumu maiņu, tostarp ar vides nodokļiem; uzsver, ka, lai veicinātu uzvedības maiņu, ir svarīgi īstenot augšupējas iniciatīvas, tādas kā Pilsētu mēru pakts;
79. norāda, ka ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas statistikas dati liecina, ka kopš 1990. gadiem kopējais gaļas un dzīvnieku izcelsmes produktu patēriņš uz vienu iedzīvotāju ES-28 ir samazinājies un ka, atbalstot šo pastāvīgo tendenci apvienojumā ar tehniskiem, piegādes puses īstenotiem ietekmes mazināšanas pasākumiem, varētu ievērojami samazināt lauksaimnieciskās ražošanas radītās emisijas;
80. uzsver, ka ir svarīgi, lai ES īstenotu ne tikai enerģijas aizstāšanu, bet arī produktu/materiālu aizstāšanu, t. i., aizstātu produktus un materiālus, ko ražo no fosilajiem resursiem vai kuru ražošanas procesā rodas augstas emisijas, ar produktiem, ko ražo no atjaunojamiem resursiem;
81. uzsver, ka ļoti liela daļa no energopatēriņa un tādējādi arī SEG emisijām ir tieši saistīta ar resursu iegūšanu, pārstrādi, transportēšanu, pārveidi, izmantošanu un likvidēšanu;

¹¹ “Enerģijas cenas un izmaksas Eiropā”, COM (2019)0001, 10.–11. lpp.

uzsver, ka katrā resursu pārvaldības ķēdes posmā var ievērojami ietaupīt līdzekļus; tāpēc uzsver, ka resursu produktivitātes palielināšana, uzlabojot efektivitāti un samazinot resursu izšķērdēšanu, izmantojot tādus pasākumus kā, piemēram, atkārtota izmantošana, reciklēšana un atjaunošana, var ievērojami samazināt gan resursu patēriņu, gan SEG emisijas, vienlaikus uzlabojot konkurētspēju un radot uzņēmējdarbības iespējas un darbvietas; uzsver, ka aprites ekonomika ļauj ietaupīt; uzsver, ka uzlabota resursu izmantošanas efektivitāte un aprites ekonomikas pieejas, kā arī aprites ekonomikas ražojumu dizains palīdzēs īstenot ražošanas un patēriņa modeļu maiņu un samazināt atkritumu apjomu;

82. uzsver, cik svarīga ir produktu politika, piemēram, zaļā publiskā iepirkuma un ekodizaina politika, kas var būtiski veicināt enerģijas ietaupījumus un samazināt produktu radīto oglekļa pēdu, vienlaikus uzlabojot izmantoto materiālu pēdu un vispārējo ietekmi uz vidi; uzsver nepieciešamību noteikt aprites ekonomikas prasības kā daļu no ES ekodizaina standartiem un attiecināt pašreizējo ekodizaina metodiku ne tikai uz ražojumiem, kas saistīti ar enerģiju, bet arī uz citām ražojumu kategorijām;
83. norāda, ka veiksmīga pāreja uz klimatneitrālu Eiropu būs atkarīga no iedzīvotāju līdzdalības un apņēmības, un to var veicināt energoefektivitāte un atjaunojamās enerģijas pašražošana vai tuvumā esošas atjaunojamo energoresursu tehnoloģijas;
84. uzskata, ka ES jāturpina izstrādāt uzticamu modeli, ar ko novērtēt patēriņa ietekmi uz klimatu; ņem vērā to, ka, pamatojoties uz esošajiem modeļiem veikta padziļinātā analīze liecina, ka ES centieni samazināt savas ražošanas emisijas zināmā mērā tiek izlīdzināti, importējot preces ar lielāku oglekļa dioksīda pēdu; liek uzsvaru uz secinājumu, ka līdz 2016. gadam ES jau ir ievērojami veicinājuši emisiju samazināšanu citās valstīs sakarā ar tirdzniecības plūsmas pieaugumu un labāku tās eksporta oglekļa efektivitāti;

ES un globāla mēroga rīcība klimata jomā

85. uzsver, cik svarīgas ir pastiprinātas iniciatīvas un pastāvīgs dialogs attiecīgos starptautiskos forumos un iedarbīga klimata diplomātija ar mērķi veicināt līdzīgus politiskos lēmumus, kas palielinātu klimata mērķu vērienīgumu citos reģionos un trešās valstīs; prasa ES palielināt savu finansējumu klimata jomā un aktīvi mudināt dalībvalstis palielināt savu klimata atbalstu (attīstības palīdzību, nevis aizdevumus) trešām valstīm, kam būtu jāpapildina aizjūras attīstības palīdzība un ko nevajadzētu divkārši uzskaitīt gan kā attīstības, gan kā klimata jomas finansējuma atbalstu;
86. pauž nožēlu par to, ka daudzas citas lielas tautsaimniecības vēl nav iesaistījušās 2050. gada stratēģijās un ka citās lielākajās tautsaimniecībās nenotiek gandrīz nekādas diskusijas par NND palielināšanu, lai panāktu atbilsmi vispārējam mērķim, kas noteikts Parīzes nolīgumā; tādēļ aicina Padomi un Komisiju pastiprināt diplomātiju klimata jomā un veikt citus atbilstīgus pasākumus, lai mudinātu citas lielās tautsaimniecības iesaistīties Parīzes nolīgumā noteikto ilgtermiņa mērķu īstenošanā;
87. uzsver spēcīgas ES klimata un enerģētikas diplomātijas un līderības nozīmi globālas un daudzpusējas sadarbības un centienu stiprināšanā cīņā pret klimata pārmaiņām un par ilgtspējīgu attīstību; aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt kopējus satvarus un darbības ANO forumos;

88. uzsver, ka ANO klimata pārmaiņu samits 2019. gada septembrī būtu ideāls brīdis valstu vadītājiem paziņot par vērienīgākiem NND; uzskata, ka ES būtu ļoti savlaicīgi jāpieņem nostāja par sava NND atjaunināšanu, lai ES ierastos šajā samitā labi sagatavota un ciešā sadarbībā ar pušu starptautisku koalīciju nolūkā atbalstīt vērienīgākus centienus klimata jomā;
89. uzsver, cik svarīgi ir stiprināt sadarbību starp ES politikas instrumentiem un trešo valstu šādu instrumentu ekvivalentiem, jo īpaši starp oglekļa cenas noteikšanas mehānismiem; aicina Komisiju turpināt un pastiprināt sadarbību un atbalstu oglekļa cenu noteikšanas mehānismu izveidē ārpus Eiropas, lai panāktu lielāku emisiju samazinājumu un vienlīdzīgākus konkurences apstākļus visā pasaulē; uzsver, ka ir svarīgi ieviest vides aizsardzības pasākumus ar mērķi nodrošināt SEG emisiju reālu un papildu samazināšanu; tādēļ aicina Komisiju atbalstīt stingrus un robustus starptautiskus noteikumus, ar kuriem novērst nepilnības emisiju samazināšanas uzskaitē un nepieļaut divkāršu emisiju samazinājuma uzskaiti;
- o
- o o
90. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.